

Vejledning til ansøgning om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd

Kontor/afdeling

Center for Tele

Dato

7. april 2017

J nr. 2017-2033

Indhold

1. Vejledningens formål	2
2. Ansøgningsproces	2
2.1 Tjekliste – hvad skal du/I nå inden ansøgningsfristen?	2
2.2 Hvilke projekter kan søge tilskud?	3
2.3 Hvem kan søge om tilskud?	4
2.4 Afgrænsning af projektområde	4
2.5 Valg af teknologi	6
2.6 Egen- og medfinansiering	7
2.7 Annoncering af projekter	7
2.8 Valg af bredbåndsudbyder	8
2.9 Partnerskabsaftale	9
2.10 Hvordan søger jeg om støtte?	10
2.11 Frister i ansøgningsproces	11
2.12 Vurdering af projektansøgningen	11
<i>Pointmodellen</i>	12
2.13 Hvornår gives der svar på, hvilke projekter der får tilskud?	13
2.14 Ændringer i projektet efter tilsagn er givet	13
2.15 Hvor kan jeg få svar på spørgsmål?	14
3. Vejledning til kommuner	14
4. Efter tilsagn om tilskud	15
4.1 Åben engrosadgang	15
4.2 Passiv fysisk infrastruktur	17
4.3 Rapportering og oplysningspligt	18
4.4 Udbetaling af tilskud	19
4.5 Bortfald og tilbagebetaling af tilskud	20
5. Retsgrundlag og klageadgang	20
Bilag 1 – Oversigt over pointmodel	22
Bilag 2 - Revisionsinstruks for projekter, der modtager tilskud fra bredbåndspuljen	23

1. Vejledningens formål

Dette dokument er en vejledning til ansøgning om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd med det formål at forbedre dækningen af bredbånd i de dårligst dækkede områder i Danmark. Vejledningen beskriver, hvordan du/ I udarbejder en ansøgning, og hvad der sker, efter der er givet tilsagn om tilskud.

Afsnit 2 beskriver betingelserne for at ansøge om tilskud, de enkelte dele af ansøgningsprocessen og kriterierne for udvælgelse af, hvilke projekter der får tilskud. Afsnittet er primært relevant for lokale sammenslutninger af borgere og virksomheder samt kommuner.

Afsnit 3 er henvendt særligt til kommunerne og indeholder information om, hvilke muligheder kommunerne har for at støtte de lokale bredbåndsprojekter.

Afsnit 4 er primært relevant for bredbåndsudbydere. Afsnittet beskriver, hvilke krav der er til etablering af nettet, herunder krav om åben engrosadgang, og giver nærmere anvisninger på udbetaling af tilskud.

2. Ansøgningsproces

2.1 Tjekliste – hvad skal du/ I nå inden ansøgningsfristen?

- Dan en arbejdsgruppe. Det er en fordel at være flere, der kan samarbejde om projektet.
- Tjek betingelserne.
- Saml opbakning i lokalområdet. Hvor mange i området vil være med, og hvor meget egenbetaling er man villig til at betale? De interesserede samles i en sammenslutning.
- Få styr på adresserne i projektområdet og få evt. sendt indsigelse til Energistyrelsen senest 31. maj 2017, hvis enkeltadressers status skal ændres. Du kan se Energistirelsens kort over tilskudsberettigede adresser [her](#).
- Annoncer projektet i mindst tre uger på Energistirelsens hjemmeside for at få tilbud fra bredbåndsudbydere. Frist for annoncering er 24. august 2017, men vi anbefaler at annoncere tidligere end det.
- Vælg bredbåndsudbyder på baggrund af modtagne tilbud.
- Indled dialog mellem lokale sammenslutninger/projekter og kommunen for at undersøge, om kommunen vil støtte projektet økonomisk og eventuelt også deltage direkte i projektet.
- Indgå partnerskabsaftale mellem sammenslutning, bredbåndsudbyder og evt. kommune, hvor roller og de nærmere detaljer i projektet fastlægges.
- Send ansøgning til Energistyrelsen via [tilskudsportalen](#).

2.2 Hvilke projekter kan søge tilskud?

I kan søge tilskud til dækning af adresser, der maksimalt kan få 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload, og som heller ikke får bedre dækning inden for tre år. Konkret skal I tjekke, om de adresser, I vil have med i et projekt, er med på [Energistyrelsens kort over tilskudsberettigede adresser](#). For at være tilskudsberettiget er det nok, at en adresse ikke har enten 10 Mbit/s download eller 2 Mbit/s upload. Begge krav behøver ikke være opfyldt.

På kortet kan I se tre typer af adresser:

1. Adresser med maksimal hastighed på 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload (Markeret med gul prik).
2. Adresser med maksimal hastighed på 5 Mbit/s download og/eller 1 Mbit/s upload (Markeret med rød prik).
3. Ikke tilskudsberettigede adresser. Adresser med mere end 10 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload (Markeret med hvid prik)

Kortet er baseret på oplysninger fra alle bredbåndsudbydere om, hvad deres dækning er i dag, og om de har konkrete planer for udrulning inden for tre år. Der kan derfor være adresser, der i dag ikke har god dækning, som er markeret med hvid prik på kortet, fordi en udbyder har oplyst, at de vil forbedre dækningen inden for tre år. En adresse kan også være hvid, hvis den ikke er registreret som en bolig, en aktiv virksomhedsadresse eller et sommerhus.

Det er vigtigt, at I fra starten tjekker, at alle adresser i det projekt, I har planlagt, er markeret som tilskudsberettiget på Energistyrelsens kort. På samme måde skal I tjekke, om der er adresser, der ikke burde være tilskudsberettigede. Det kan fx være et hus, der ikke længere kan bruges til bolig eller en bygning, der er registreret forkert i BBR-registret. Hvis I mener, at der er adresser, som er markeret forkert på kortet, kan I indberette det til Energistyrelsen senest den 31. maj 2017. Det sker ved at klikke på prikken ud for den ønskede adresse, hvorefter I kan oplyse Energistyrelsen om, hvordan I mener, at adressen burde være markeret og hvorfor. Energistyrelsen vil så undersøge, om adressen skal være registreret som tilskudsberettiget eller ej. Det er væsentligt, at kortet er korrekt, da det har betydning for jeres pointscore.

Muligheden for at gøre indsigelse overfor kortlægningen betyder, at kortet frem til ansøgningsfristen kan blive opdateret løbende. I vil derfor kunne opleve, at adresser inden for jeres projektområde kan skifte markering. Det vil som udgangspunkt ske, hvis der foreligger en indberetning om, at dækningsoplysningerne er forkerte. Det er vigtigt, at I løbende tjekker, om der er ændringer inden for jeres projektområde, som har betydning for jeres ansøgning. Hvis du tegner abonnement på nyheder om bredbåndspuljen på [Energistyrelsens hjemmeside](#), får du automatisk besked, hvis kortet opdateres.

Vær opmærksom på, at der ikke kan gives tilskud til dækning ved samlede områder med nybyggeri eller nye udstykninger. Dog kan der gives tilskud til dækning ved enkeltstående nybyggeri eller en enkeltstående ny-udstyknings.

2.3 Hvem kan søge om tilskud?

Ansøgninger kan indsendes af sammenslutninger af borgere og virksomheder eller af kommuner. Det mindste antal adresser, der kan søges tilskud til, er to, men gerne flere. Det er ikke muligt at søge tilskud som enkeltperson.

En sammenslutning består af de borgere eller virksomheder, der ønsker bedre bredbåndsdækning til deres bolig-, sommerhus- eller virksomhedsadresse. Sammenslutningen kan stifte en forening eller blot indgå et mere uformelt samarbejde. Sammenslutningen kan også være en allerede eksisterende forening, fx bylaug, grundejerforening osv.

Inden I søger tilskud, skal I sikre jer, at den, der sender ansøgningen ind, har fået lov til at repræsentere alle de individuelle adresser, der søges tilskud til.

Hvis sammenslutningen er en forening, skal I overholde de regler, der gælder for foreningen i forhold til, hvad der skal til for, at foreningen må binde medlemmerne til at være med i en aftale, der har økonomisk betydning for dem. Det kan fx være, at der er krav om en beslutning på en generalforsamling. Det er ikke nødvendigt at indsende foreningens vedtægter sammen med ansøgningen, men de skal kunne forevises på forlangende.

Hvis der er indgået et mere uformelt samarbejde, skal alle deltagere give en individuel fuldmagt. På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan du se et forslag til, hvad en skriftlig fuldmagt kan indeholde. Fuldmagterne skal ikke sendes til Energistyrelsen, men som en del af ansøgningen skal I bekræfte, at I har fuldmagt til at søge på alle individuelle adressers vegne, og fuldmagterne skal kunne forevises på forlangende.

Det er vigtigt, at alle deltagere i sammenslutningen er klar over, hvad de forpligter sig til i forbindelse med ansøgningen, herunder egenbetaling og evt. aftaler med bredbåndsudbyderen. Hvis det senere viser sig, at en eller flere adresser alligevel ikke ønsker at deltage i et projekt, som har fået tilsagn om tilskud, vil det nemlig kunne betyde, at tilskuddet bliver mindre eller helt bortfalder.

2.4 Afgrænsning af projektområde

Når I skal afgrænse et projektområde, kan I benytte jer af det [interaktive kort](#) til at afgøre, hvilke adresser som skal indgå i projektområdet.

Der skal være mere end én adresse i et projektområde, men der er ingen øvre grænse for, hvor stort projektområdet kan være.

Adresserne i projektområdet skal være geografisk sammenhængende. Alle tilskudsberettigede adresser inden for projektområdet skal indgå i projektet enten som 'tilskudssøgende' eller som 'ikke tilskudssøgende'. Det samlede antal tilskudsberettigede adresser inden for et projekt kalder vi 'mulige adresser'. Det har betydning for projektets pointscore, hvor mange af de 'mulige adresser', som søger tilskud. Jo flere tilskudssøgende adresser ud af det samlede antal mulige adresser i projektområdet, jo bedre pointscore opnår jeres projekt.

Hvornår er et område geografisk sammenhængende?

Energistyrelsen har fastsat en række kriterier for, hvornår adresser betragtes som sammenhængende. Overordnet betyder et geografisk sammenhængende område, at alle tilskudssøgende adresser i et projekt skal kunne nås uden at springe nogen tilskudsberettigede adresser over, som ikke tælles med i projektområdet. Det betyder, at alle tilskudsberettigede adresser, som passerer, hvis man følger vejene i området, skal medregnes i projektområdet. Hvis adressen ikke ønsker at søge om tilskud fra bredbåndspuljen, skal adressen tælles med i projektområdet som mulig adresse, men skal indgå i projektet som ikke tilskudssøgende. På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan I se en række eksempler på, hvilke adresser der skal medregnes i et projektområde.

Bemærk, at et sammenhængende område kan være forskelligt afgrænset alt efter, om I får lagt kabler eller får dækning via trådløs teknologi. Hvis I vælger en trådløs teknologi, vil det område, der kan nås med udrulningen, som regel være en cirkel i en vis afstand fra masten. I sådanne tilfælde, vil det være muligt at have veje med i projektet, der ikke hænger direkte sammen, men som alle kan dækkes fra masten. Læs nærmere om valg af teknologi i afsnit 2.5.

Hvis I bliver i tvivl om, hvordan området bør afgrænses, kan Energistyrelsen svare på spørgsmål. Vær opmærksom på, at Energistyrelsen ikke kan godkende en ansøgning, hvis projektområdet ikke er reelt geografisk sammenhængende. Alle de tilskudsberettigede adresser fra Energistyrelsens kortlægning, som ligger inden for projektområdet, skal medregnes i projektet, enten som tilskudssøgende eller som ikke tilskudssøgende. Ansøgninger, som ikke opfylder kravet, vil skulle ændres eller evt. blive helt afvist. Hvis Energistyrelsen ikke mener, at området er sammenhængende, og alle relevante adresser er talt med, vil styrelsen tage kontakt til projektet.

Når I fastsætter projektområdet, er det en god idé, at I har sat jer ind i de kriterier, ansøgningen bliver vurderet ud fra. Kriterierne er fastsat i pointmodellen. Læs mere om pointmodellen i afsnit 2.12. Det samlede antal adresser i projektet, tilslutningsprocenten og antallet af dårligst dækkede adresser har blandt andet betydning (Kriterie 1 og 2), hvorfor det er vigtigt at få lavet så optimal en afgrænsning som muligt.

Justering af projektområde efter valg af bredbåndsudbydere

Når I har valgt teknologi og udbydere efter annoncering af jeres projekt på Energistyrelsens hjemmeside, kan I lægge jeres endelige plan for projektet. Læs mere om annoncering i afsnit 2.6. I forbindelse med den endelige plan for projektet kan det være relevant at justere det sammenhængende område, som I ønsker at have med i projektet. Det kan fx være, at valg af en trådløs teknologi gør, at I kan dække veje, som I ikke ellers havde overvejet at få med i projektet. Det kan også være, at dialogen med bredbåndsudbydere fører til andre ændringer af projektområdet. En eventuel opdatering af Energistyrelsens kort kan ligeledes have betydning for projektområdet. Det væsentligste er, at I tæller alle adresser indenfor projektområdet med, når I skal opgøre antallet af mulige adresser i jeres ansøgning.

Vær opmærksom på, at hvis I ændrer væsentligt på antallet af adresser eller placeringen af området, vil der være brug for en ny annoncering. Kontakt Energistyrelsen, hvis I ikke er sikre på, om der er brug for en ny annoncering.

2.5 Valg af teknologi

I kan frit vælge, hvilken teknologi – eller kombination af teknologier – I vil bruge. Det skal dog være teknologier, der reelt kan give meget høje hastigheder for både download og upload. Konkret skal nettet kunne give 30 Mbit/s download og 5 Mbit/s upload, når det er bygget, og senest i 2020 skal det kunne give 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload. Der skal være tale om stabile, oplevede hastigheder, som kan fås indendørs.

Det betyder, at man kan bruge:

- Fibernet, dvs. fibernet hele vejen til adressen.
- Kobbernet, der opgraderes, så et højhastighedsnet med fx fiber bygges ud til et gadeskab og dermed kommer tættere på adressen, og hvor forbindelsen fra gadeskab til adressen sker over kobbernettet.
- Opgraderede kabel-tv-net, dvs. kabel-tv-net, der kan give høje hastigheder ved at bruge standarder som CMTX og DOCSIS 3.0 eller senere standarder.
- Avancerede trådløse net, fx faste trådløse forbindelser. 4G-mobilnet (også kaldet LTE) er også en mulighed, hvis den nødvendige kvalitet og hastighed kan sikres på de enkelte adresser i projektet.

Hvis I ønsker at bruge mobilteknologi, så skal I være opmærksomme på, at det ikke vil være muligt, hvis der i samme område blev stillet dækningskrav i tilladelser til mobilnet i forbindelse med auktionen over 1800 MHz-frekvensbåndet. Du kan finde mere information om dækningskravene, der blev stillet i 1800 MHz-auktionen på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Bemærk, at valget af teknologi kan have betydning for, hvordan jeres projektområde kan afgrænses, jf. afsnit 2.4.

I behøver ikke selv at stille særlige krav til hastighederne, men det kan være en god idé at overveje, om I har særlige behov, som I ønsker dækket med den løsning, I vælger

2.6 Egen- og medfinansiering

Der er et krav om egenbetaling på mindst 2.000 kr. fra hver adresse, der deltager i projektet. Hvis I aftaler at give mere end det, så kan I få flere point. Det skyldes, at ansøgninger vurderes ud fra en pointmodel, hvor Energistyrelsen tildeler point på baggrund af fem kriterier, herunder andelen af egenbetaling (Kriterie 5). Hvis I betaler mere end 2.000 kr. i egenbetaling pr. adresse, vil projektet få point under kriterie 5 for, hvor mange procent af den samlede pris I betaler ud over de 2.000 kr. Der er mulighed for at få point for egenbetaling op til 20 pct. af den samlede pris. Det er muligt at have differentieret egenbetaling, så nogen betaler mere end andre. Hver adresse skal dog selv betale mindst 2.000 kr.

En kommune kan vælge at være med til at finansiere et projekt. Vi anbefaler, at projektet tidligt i forløbet kontakter sin kommune og hører nærmere om denne mulighed. I afsnit 3 kan du læse mere om kommunens forskellige muligheder for at deltage i et projekt.

Kommunen kan frit vælge, hvor stort et eventuelt tilskud til et projekt skal være. Når en kommune vælger at medfinansiere et projekt, har det betydning for projektets samlede pointscore. Kommunens finansiering bliver nemlig trukket fra den gennemsnitlige samlede pris pr. tilskudssøgende adresse, når der skal gives point i pointmodellens kriterie 4.

Du kan læse mere om pointmodellen til vurdering af projekter i afsnit 2.12.

Bredbåndspuljen kan højest give tilskud på 70.000 kr. i gennemsnit pr. adresse. Hvis prisen er højere end det, vil resten skulle dækkes af de deltagende borgere, virksomheder og kommuner.

Bredbåndsudbydere er også med til at finansiere projekterne ved at give attraktive tilbud på at gennemføre projektet. Udbydernes del af finansieringen er med til at gøre prisen i tilbuddet så lav som mulig i konkurrence med andre bredbåndsudbydere.

2.7 Annoncering af projekter

For at kunne få tilskud fra bredbåndspuljen skal et projekt først annonceres på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Projektet skal være annonceret i mindst tre uger. Annonceringen giver alle bredbåndsudbydere mulighed for at give jer et tilbud, så I kan vælge det tilbud, der er bedst for jeres projekt. I må ikke indgå aftale med en

bredbåndsudbydere, inden projektet har været annonceret, og fristen angivet i annonceringen er udløbet.

Det kan være en fordel at annoncere projektet i mere end 3 uger, så udbyderne har ekstra god tid til at komme med tilbud. Hvis I skal nå at annoncere et projekt med henblik på ansøgning om tilskud fra bredbåndspuljen i 2017, skal det allersenest ske den 24. august 2017, hvilket er tre uger før ansøgningsfristen. Da I imidlertid også skal nå at gennemgå de modtagne tilbud, vælge udbyder, evt. tilrette projektet og indgå en endelig aftale, anbefaler vi, at I går i gang med annonceringen senest 4 uger før ansøgningsfristen.

Projekter, der blev annonceret i 2016-runden, og som ikke fik tilskud fra bredbåndspuljen 2016, skal annonceres igen for at ansøge om tilskud fra bredbåndspuljen i 2017.

Ud over annonceringen på Energistyrelsens hjemmeside anbefales det, at I også selv gør forskellige udbydere opmærksomme på, at I gerne vil gennemføre et projekt. Udbyderne har fået mulighed for at oplyse en kontaktperson, som I kan kontakte. I kan finde listen på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Hvordan får vi annonceret vores projekt?

I praksis sker annonceringen ved at indtaste nogle få oplysninger om projektet på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Annonceringen skal som minimum indeholde oplysninger om, hvor projektet geografisk er placeret, og hvor mange adresser I cirka forventer, der ønsker at deltage i projektet, samt angive en kontaktperson, som udbyderen kan henvende sig til for at få yderligere oplysninger om projektet og sende tilbud til. I behøver ikke at have en detaljeret projektplan på dette tidspunkt i processen. Ændrer antallet af adresser sig væsentligt i løbet af annonceringen, skal I kontakte Energistyrelsen for at få opdateret jeres annoncering. Det endelige projekt, der ansøges om tilskud til, skal stort set svare til det annoncerede med hensyn til antallet af tilskudssøgende adresser. Det er et krav, at annonceringen er teknologineutral. Det vil sige, at I ikke på forhånd udelukker nogen teknologier. Se nærmere i afsnit 2.5 om valg af teknologi.

Energistyrelsen offentliggør en samlet liste over annoncerede projekter, så udbyderne kan få overblik over projekter, de kan give tilbud på.

2.8 Valg af bredbåndsudbydere

Når annonceringen af jeres projekt er færdig, kan I på baggrund af de tilbud, I har modtaget fra bredbåndsudbydere vælge, om I vil indgå aftale om et partnerskab og gå videre med projektet. Læs nærmere om partnerskabsaftalen i afsnit 2.9.

Til orientering kan det nævnes, at der ikke stilles krav til, hvad der er en bredbåndsudbyder. Der kan være tale om velkendte nationale, regionale eller

lokale selskaber med forskellige typer af bredbåndsprodukter, eller helt nye selskaber, der fx stiftes til netop det konkrete projekt. Selskabet kan være kundeejet, aktieselskab osv. Begrebet bredbåndsudbyder dækker over selskaber med alle typer bredbåndsteknologier, fx mobilselskaber, fiberselskaber osv. Det har ikke betydning for ansøgningen, hvem der ejer selskabet. I kan fx vælge selv at eje og drive nettet efter etablering. I så fald bliver I selv bredbåndsudbyder, men I skal være opmærksomme på, at der stilles en række krav fx i forhold til at give andre udbydere adgang til det støttede net. Disse krav kræver en høj grad af teknisk og økonomisk viden, som I enten selv skal have, eller som I vil skulle købe som konsulenttjenester. Tilskud udbetales, efter projektet er gennemført, eller evt. i rater efterhånden som projektet gennemføres. Hvis I stifter jeres eget selskab, skal I derfor også sørge for finansiering, indtil tilskuddet udbetales.

Der kan kun søges tilskud til etablering af et net – ikke til drift af nettet, køb af konsulenttydelser eller finansiering.

I skal være opmærksomme på, at forskellige teknologier kan give høje og stabile hastigheder. Derfor må I ikke have valgt en teknologi på forhånd, når I annoncerer projektet. Når I har set, hvad der kommer af forskellige tilbud, er det op til jer at vælge det tilbud, der er bedst for jer i forhold til hastigheder, priser, hvor hurtigt projektet kan gennemføres osv. Når I har valgt, hvilken bredbåndsudbyder I vil indgå aftale med, kan I sammen lægge den endelige plan.

2.9 Partnerskabsaftale

Når I har valgt, hvilken bredbåndsudbyder I vil arbejde sammen med, skal I lave en partnerskabsaftale.

Partnerskabsaftalen indgås mellem sammenslutningen, bredbåndsudbyderen og evt. kommunen, hvis kommunen deltager i projektet. Her kan de forskellige roller beskrives, og hvem der har ansvar for hvad.

Det skal bl.a. aftales, hvem der ansøger, hvis der både er en kommune og en sammenslutning med, og hvad parternes roller ellers er. Nogle funktioner er givet på forhånd. Det er kun en sammenslutning eller en kommune, der kan sende ansøgningen ind, og det er kun bredbåndsudbyderen, der kan få tilskuddet udbetalt, og som skal opfylde krav om åben engrosadgang til infrastrukturen (se mere om udbetaling og åben engrosadgang i afsnit 4). Partnerskabsaftalen skal desuden give sammenslutningens repræsentant eller kommunen fuldmagt til at indsende ansøgningen på partnerskabets vegne. På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan du se, hvilke forhold vi anbefaler, at partnerskabsaftalen redegør for.

Erfaringen fra første ansøgningsrunde viser, at kommunerne ofte udelukkende deltager i projektet med finansiering. Det vil sige, at de ikke ønsker at spille en mere direkte rolle i forbindelse med projektet. Hvis det er tilfældet, er det tilstrækkeligt, at kommunens tilsagn om tilskud er vedlagt ansøgningen.

Kommunen behøver så ikke at være medunderskriver af partnerskabsaftalen. Læs mere om kommunens muligheder for at støtte bredbåndsprojekter i afsnit 3.

Partnerskabsaftalen skal vedlægges ansøgningen.

2.10 Hvordan søger jeg om støtte?

Ansøgninger om tilskud skal sendes via [Energistyrelsens tilskudsportal](#).

Energistyrelsen har udviklet en guide til brug af tilskudsportalen, som du kan finde på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Guiden forklarer dig, hvordan du skal udfylde de forskellige felter, og hvad du skal være opmærksom på undervejs. Det er en fordel at have guiden ved siden af sig, når man udfylder ansøgningsskemaet.

Ansøgere skal bruge Nem-id til at logge på tilskudsportalen og oprette sig som bruger. Det kan enten være en privat signatur, eller det kan være en medarbejdersignatur, hvis du fx repræsenterer en kommune, eller hvis sammenslutningen er en virksomhed (har et CVR-nummer). Hvis du repræsenterer en kommune, skal du være opmærksom på, at nøglefil ikke kan bruges på tilskudsportalen. I skal derfor evt. bestille et nøglekort, og det kan tage noget tid at få leveret. Hvis du ikke har haft et Nem-id eller en medarbejdersignatur før, kan det også tage lidt tid at blive oprettet og få nøglekort leveret første gang. Gå derfor i gang med forberedelserne i god tid.

Det er muligt at få andre tilknyttet til sagen fx bredbåndsudbyderen eller andre fra sammenslutningen. Du kan skrive til tele@ens.dk, hvis I ønsker det. Det kræver, at vedkommende først selv opretter en profil, og at du derefter beder Energistyrelsen om at give den nye person adgang til ansøgningen.

Oplysninger, der skal være med i ansøgningen:

- Hvem der er kontaktperson for projektet i forhold til Energistyrelsen.
- Hvilke adresser der er med i projektet. Husk, at adresserne skal ligge i et geografisk sammenhængende område, og at oplysninger om adresserne skal gives ved hjælp af [Energistyrelsens interaktive kort](#).
- Hvilke(n) kommune(r) projektet ligger i.
- Projektets afslutningsdato, dvs. hvornår dækningen er på plads.
- Partnerskabsaftalen mellem sammenslutningen og bredbåndsudbyderen, samt evt. kommunen.
- Hvis kommunen kun deltager med finansiering, vedlægges kommunes tilsagn om tilskud.
- Som ansøger skal du bekræfte, at du har fuldmagt fra de adresser, der søger om tilskud. Det er ikke nødvendigt at vedlægge fuldmagter for de enkelte adresser, der deltager, men de skal kunne sendes til Energistyrelsen, hvis det bliver krævet.

- Du skal indtaste oplysninger om, hvor meget egenfinansiering der betales, hvor meget en evt. kommune bidrager med af medfinansiering, og hvad prisen for projektet er, dvs. normalt prisen i tilbuddet fra bredbåndsudbyderen. Kombinationen af egenfinansiering, medfinansiering fra kommunen og tilskud fra puljen udgør det, der kaldes samlet budget for projektet.
- Som ansøger skal du bekræfte, at projektet har været annonceret mindst tre uger på Energistyrelsens hjemmeside, og at valget af bredbåndsudbyder er sket efter annonceringen. Annonceringsnummeret skal indtastes.

2.11 Frister i ansøgningsproces

Der er tre frister, I skal være opmærksomme på:

31.05.2017 **Frist for at gøre indsigelser over kortlægningen**

Hvis I mener, dækningsoplysningerne på jeres adresser ikke er korrekte, skal Energistyrelsen have besked senest denne dato.

24.08.2017 **Annonceringsfrist**

Jeres projekt skal være annonceret allersenest denne dato, som er tre uger før ansøgningsfristen. Energistyrelsen anbefaler imidlertid, at I annoncerer mindst en uge før denne frist, så I også har tid til at vælge og indgå aftale med udbyder og tilrette projektet.

14.09.2017 **Ansøgningsfrist**

Frist for at indsende ansøgninger til Energistyrelsen. Ansøgninger skal være fuldstændige og korrekte, dvs. alle de krævede bilag og oplysninger skal indgå, og annonceringen skal være gennemført i mindst 3 uger.

Vi anbefaler, at I annoncerer i god tid inden annonceringsfristen, og at I ikke venter til den sidste aften med at udfylde og sende ansøgningen. Hvis der skulle opstå spørgsmål eller problemer i forbindelse med ansøgningen, vil det være en fordel at have tid til at drøfte spørgsmål indenfor partnerskabet eller få fat i Energistyrelsen.

2.12 Vurdering af projektansøgningen

En ansøgning kan kun indeholde ét sammenhængende projektområde. En kommune eller sammenslutning kan godt søge om flere forskellige projektområder. Hvert projektområde skal have sin egen ansøgning. Hver ansøgning behandles for sig af Energistyrelsen.

Når ansøgningsfristen er udløbet, gennemgår Energistyrelsen ansøgningerne. Ansøgningerne skal opfylde alle krav, der er nævnt ovenfor, fx om hvilke oplysninger der skal være med i ansøgningen, og at adresserne i projektet skal være tilskudsberettigede i Energistyrelsens kortlægning.

Hvis en ansøgning ikke indeholder de relevante oplysninger, eller der søges tilskud til ikke tilskudsberettigede adresser, kan ansøgningen afvises. Energistyrelsen vil dog først kontakte projektet med henblik på at rette op på ansøgningen.

Pointmodellen

Ansøgningerne behandles ud fra en objektiv pointmodel. Pointmodellen giver point til projektet ud fra fem kriterier:

1. Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s (vægtning 25 pct.)

Måler hvor mange af dem, der kunne være med i projektet, der konkret søger tilskud. I dette kriterie ses på alle dem, der søger tilskud, dvs. både dem der maksimalt har 10/2 Mbit/s og dem, der maksimalt har 5/1 Mbit/s. Jo højere tilslutningsprocent et projekt har, jo flere point får det. Det maksimale pointtal gives, hvis alle adresser i projektområdet søger tilskud..

2. Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1 Mbit/s (vægtning 25 pct.)

Måler hvor mange af dem, der kunne være med i projekter, der konkret søger tilskud. I dette kriterie ses kun på dem, der søger tilskud og maksimalt har 5/1 Mbit/s. Jo højere tilslutningsprocent et projekt har, jo flere point får det. Det maksimale pointtal gives, hvis alle adresser i projektområdet med maksimalt 5/1 Mbit/s søger tilskud.

3. Projektets størrelse (20 pct.)

Antal tilskudsberettigede boliger, virksomheder og sommerhuse i projektområdet, som søger tilskud. Jo flere adresser der indgår i et projekt, jo flere point får det. Det maksimale antal point gives, hvis der er 100 adresser eller mere.

4. Totalprisen per tilslutning (10 pct.)

Beregnes ud fra det budget, der er fastlagt for projektet. Hvis der er kommunal medfinansiering trækkes den fra, før den gennemsnitlige pris pr. adresse beregnes. Der gives flest point for en lav gennemsnitspris. Det maksimale antal point gives, hvis den gennemsnitlige pris pr. adresse er 10.000 kr. eller derunder.

5. Andel af egenbetaling (20 pct.)

Andel af budgettet for projektet, som dækkes med egenbetaling. Kun den andel, der ligger ud over de obligatoriske 2.000 kr. pr. adresse regnes med. Det betyder, at der skal gives et højere beløb end 2.000 kr. pr. adresse for at få point i dette kriterie. Jo højere egenbetaling, jo flere point. Det maksimale antal point gives ved 20 pct. af den gennemsnitlige pris pr. adresse.

Du kan se pointmodellen i [bilag 1](#). På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan du prøve at indtaste jeres egne tal og se, hvor mange point I vil opnå. Du kan også prøve at ændre på de enkelte elementer, fx forhøje egenbetalingen og se, hvordan det påvirker pointscoren.

Ranglistning af ansøgninger

Når ansøgningsfristen er udløbet, ranglister Energistyrelsen ansøgningerne efter det antal point, de får i pointmodellen. Der gives tilskud til projekter fra toppen af

listen, indtil alle ansøgninger er imødekommet, eller indtil der ikke er yderligere midler i den årlige pulje. Hvis der er ansøgt om flere midler, end der er i den årlige pulje, vil der først blive givet fuldt tilsagn om tilskud så langt ned af listen, som det er muligt.

Hvis Energistyrelsen når til en ansøgning, som ikke kan imødekommes fuldt ud, vil ansøgeren få et delvist tilsagn med en kort frist til at beslutte, om projektet alligevel kan gennemføres som planlagt, men med øget egen- og medfinansiering på grund af det lavere tilskud.

Hvis projektet ikke ønsker delvis finansiering, går Energistyrelsen videre i rækkefølgen og giver helt eller delvist tilsagn om tilskud afhængig af størrelsen af det tilskud, der er søgt, og den restpulje af midler, der er tilbage. Hvis der er flere ansøgninger, efter midlerne i den årlige pulje er brugt op, vil de resterende ansøgninger få afslag, men kan evt. ansøge igen i et af de følgende år.

2.13 Hvornår gives der svar på, hvilke projekter der får tilskud?

Energistyrelsen giver tilsagn eller afslag hurtigst muligt efter ansøgningsfristen. Processen vil senest være afsluttet inden udgangen af året.

2.14 Ændringer i projektet efter tilsagn er givet

Projekter skal som udgangspunkt gennemføres, som det er beskrevet i ansøgningen og tilsagnet om tilskud. Det er dog muligt at ansøge Energistyrelsen om at ændre dele af projektet. Der skal være tale om mindre ændringer, der ligger inden for projektets formål og overordnede beskrivelse. Projektets formål forstås som gennemførelse af det ansøgte projekt.

Det vil fx være muligt at ændre på, hvilke adresser der medtages. Det er ikke muligt at øge antallet af adresser, der kan få tilskud, fordi tilskudsbeløbet ikke kan øges, efter tilsagnet er givet, men hvis nogle projektdeltagere falder fra, vil de som udgangspunkt kunne erstattes af andre støtteberettigede adresser. Der skal fortsat være tale om det samme sammenhængende område.

Ønsket om ændring kan ikke forventes godkendt, hvis ændringen betyder, at projektet ikke ville have fået tilsagn om tilskud i første omgang. Det er ikke muligt at ændre på egenbetalingen efter ansøgningsfristen.

Bemærk, at en ændring af et projekt kan medføre, at tilskuddet, som der er givet tilsagn om, kan blive reduceret forholdsmæssigt, fx hvis det ændrede projekt har færre adresser eller færre udgifter. Tilskudsbeløbet vil aldrig kunne blive større end det, som der er givet tilsagn om.

Ønsket om ændringen skal sendes til Energistyrelsen hurtigst muligt. Vær opmærksom på, at I ikke kan vente med at sende ønsker om ændring, til projektet er afsluttet. Hvis projekter ikke gennemføres som aftalt, og hvis Energistyrelsen ikke kan godkende en ændring, kan tilskuddet falde helt eller delvist bort.

2.15 Hvor kan jeg få svar på spørgsmål?

I kan finde den samlede information om puljen og kontaktpersoner for spørgsmål om puljen på www.ens.dk/bredbaandspulje.

Spørgsmål kan sendes til Energistyrelsen tele@ens.dk. Energistyrelsen vil løbende lægge spørgsmål og svar på hjemmesiden, hvis der er tale om generelle spørgsmål.

3. Vejledning til kommuner

Som kommune kan I spille forskellige roller i forhold til de projekter, som ansøger om tilskud fra bredbåndspuljen.

Det vil være hensigtsmæssigt, at I i god tid har besluttet, hvordan og hvor meget kommunen vil involvere sig i bredbåndspuljen, herunder hvor i kommunen arbejdet med bedre bredbånd forankres. Det vil bl.a. være en hjælp for de lokale ildsjæle, der vil i kontakt med jer. I nogle kommuner er det en opgave, der forankres hos it- eller digitaliseringschefen, i andre i direktionssekretariatet og i andre igen i erhvervsudviklingsafdelingen.

Dele information

Kommunen kan være med til at sørge for, at information om bredbåndspuljen er let tilgængelig for lokale parter, fx foreninger og ildsjæle.

Overvej at gøre følgende for at dele information:

- Sørg for, at der er oplysninger om bredbåndspuljen på kommunens hjemmeside. I er velkomne til fx at henvise til Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/bredbaandspulje
- Skriv på jeres hjemmeside, om kommunen kan hjælpe lokale ildsjæle og i så fald hvordan.
- Send information om puljen og informationsmøder til lokale foreninger i kommunen, fx bylaug og grundejerforeninger.

Koordinere indsats

Kommunen kan være med til at skabe kontakt mellem lokale ildsjæle eller hjælpe med at definere projektområder.

Give tilskud

Kommunen kan bidrage til finansieringen af et projekt med et tilskud. Det kan være med til at give projekterne højere pointscore.

Kommunen kan frit vælge, hvor stort et eventuelt tilskud til et projekt skal være. Når en kommune vælger at medfinansiere et projekt, har det betydning for projektets samlede pointscore. Kommunens finansiering bliver nemlig trukket fra den

gennemsnitlige samlede pris pr. tilskudssøgende adresse, når der skal gives point i pointmodellens kriterie 4. Kommunens medfinansiering kan dermed forbedre et projekts chance for at opnå støtte fra bredbåndspuljen.

Hvis kommunen ikke ønsker at være aktiv deltager i et projekt som en del af partnerskabet, kan kommunen nøjes med at give tilskud. Kommunen skal da blot fremsende tilsagn om kommunalt tilskud til den projektansvarlige, så det kan vedlægges i ansøgningen. Det vil være hensigtsmæssigt, at det af tilsagnet tydeligt fremgår, om tilskuddet er et fast beløb uanset projektets størrelse, eller om der gives tilskud pr. adresse og i så fald, om der er et maksimum antal af adresser, I kan støtte.

Andre former for støtte

Kommunen kan også hjælpe projekter ved fx at stille placeringer til master og antenner til rådighed til en lav pris eller evt. gratis, eller ved at give generel adgang til evt. overkapacitet på kommunens fibernet. Kommunerne skal i den forbindelse være opmærksomme på gældende regler på området og statsstøttere reglerne.

Være projektejer

Den lokale efterspørgsel skal sikres, men kommunen kan godt være den, der driver projektet. Kommunen kan vælge en direkte deltagelse i et projekt ved selv at være initiativtager til projektet, indgå i partnerskabet og stå for indsendelse af ansøgning. I det tilfælde er der krav om, at kommunen også er med til at finansiere projektet.

4. Efter tilsagn om tilskud

4.1 Åben engrosadgang

Når projektet er gennemført, skal det teleselskab, som ejer og driver det etablerede bredbåndsnet, give åben adgang på engrosniveau – det vil sige adgang for andre teleselskaber.

Det bemærkes, at der skal gives adgang til hele det etablerede net, dvs. accessnettet, der forbinder slutbrugerne til resten af bagvedliggende net, samt evt. mellemcentrale eller centrale dele af nettet, som er etableret i forbindelse med projektet. Hvis brug af eksisterende infrastruktur indgår som en del af det samlede projekt, skal der også gives adgang til den eksisterende infrastruktur.

Adgangen skal tilbydes til alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet på ikke-diskriminerende og transparente vilkår. Infrastrukturen skal være åben i minimum 10 år regnet fra projektets færdiggørelse. Derudover skal der gives åben engrosadgang til nettet efterhånden, som nettet etableres, dvs. at der også gives åben engrosadgang løbende i det omfang, den etablerede infrastruktur tages i brug, og at adgangen skal gives hurtigst muligt, inden nettet tages i drift. I de tilfælde, hvor teleselskabet også leverer detailtjenester, betyder det normalt, at der

skal gives adgang mindst seks måneder inden, at sådanne detailtjenester iværksættes.

Såfremt adgang til det etablerede net i forvejen er reguleret i henhold til den sektorspecifikke konkurrenceregulering for udbydere med stærk markedsposition, skal priser og vilkår for netadgang til nettet være i overensstemmelse med de forpligtelser, udbyderen med stærk markedsposition er pålagt i henhold til teleloven. Det vil konkret sige markedsafgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen.

Åben engrosadgang

Betingelser og vilkår for den åbne engrosadgang sker som udgangspunkt på baggrund af en kommerciel forhandling mellem teleselskabet og øvrige udbydere. Hvis teleselskabet tilbyder urimelige vilkår, herunder priser, så vil spørgsmålet af det adgangssøgende teleselskab kunne påklages til Energistyrelsen, der kan træffe afgørelse herom.

Teleselskabet skal tilbyde andre udbydere to adgangsprodukter: 1) netadgang til et produkt fra et centralt punkt i nettet, samt 2) en decentral netadgang.¹ Netadgangen til de nævnte produkter skal som minimum omfatte et BSA-produkt fra det centrale punkt og et fysisk produkt fra det decentrale punkt. Det vil i praksis sige, at der decentralt skal gives netadgang til en sort fiber, hvis der er tale om en fiberforbindelse, og en delstrækning af rå kobber, hvis der er tale om en xDSL-forbindelse. En BSA-tjeneste kan defineres som levering af transmissionskapacitet mellem en slutbrugers tilslutningspunkt til nettet og det punkt i nettet, hvor øvrige udbydere kan opsamle og overtage trafikken.

Når nettet er etableret, skal der kunne leveres produkter med hastigheder på mindst 30 Mbit/s download og 5 Mbit/s upload til den enkelte slutkunde. Senest i 2020 skal der kunne leveres produkter med hastigheder på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload til den enkelte slutkunde.

I forbindelse med netadgangen til ovennævnte produkter skal der tilbydes netadgang til de tillægsydelser (accessoriske delelementer), der er nødvendige for, at andre udbydere reelt kan tilbyde produkter til slutbrugere baseret på de tilbudte engrosprodukter.

Tillægsydelser er ydelser, der er knyttet til et bestemt netadgangsprodukt, og som aftages i sammenhæng med et af de pågældende netadgangsprodukter. Det kan fx være samhusning, fejlretning, strømforsyning eller lignende. Det skal understreges, at der her alene er tale om en eksemplificering af, hvad der kan forstås ved tillægsydelser, og at de nævnte eksempler derfor ikke er udtømmende. Afhængigt af den geografiske placering af det støttede net kan det fx være nødvendigt også at tilbyde et backhaul-produkt til et sted i nettet, hvor der er flere andre udbydere

---

¹ I det omfang der er tale om en trådløs accessinfrastruktur, eller en accessinfrastruktur baseret på coax, skal der alene gives adgang til et produkt fra et centralt punkt i nettet.

tilstede. Det vil i den forbindelse være uden betydning, hvis backhaul-strækningen ikke er en del af det støttede projekt.

Teleselskabet skal sikre, at opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang sker redeligt, rimeligt og rettidigt. Det vil sige, at teleselskabet er forpligtet til at tilbyde de relevante produkter på loyal vis og behandle kunder og eventuelle konkurrenter ordentligt.

Teleselskabet må således navnlig ikke i administrationen af netadgangen indføre procedurer, kriterier, krav, definitioner eller andre tiltag, der er egnet til at forsinke, begrænse eller udelukke opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang, medmindre dette er sagligt begrundet i beskyttelsesværdige hensyn.

Ikke-diskriminerende vilkår

At netadgangen skal gives på ikke-diskriminerende vilkår indebærer, at teleselskabet skal sikre, at alle udbydere, der anmoder om netadgang, behandles lige, hvis forholdene er sammenlignelige.

Princippet om ikke-diskrimination gælder uanset, hvordan teleselskabet definerer, strukturerer eller organiserer sin organisation, sine produkter eller lignende. Ikke-diskriminationsbegrebet forstås i overensstemmelse med begrebet i telelovens § 43.

Transparens

En betingelse om transparens skal sikre, at netadgangen til de relevante produkter foregår på en let, gennemskelig måde i forhold til priser, vilkår, tekniske forudsætninger og betingelser.

Teleselskabet skal derfor i forbindelse med udbuddet af netadgangsprodukter:

- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om betingelser, vilkår og kommercielle forhold i netadgangsaftaler indgået med interne og eksterne aftaleparter, herunder vilkår for levering og anvendelse, samt priser og tekniske forhold m.v.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til alle nødvendige oplysninger i forbindelse med indgåelse af aftaler om netadgang.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om ændringer i det eksisterende udbud af netadgangsprodukter og eventuelle nye netadgangsprodukter.

4.2 Passiv fysisk infrastruktur

Når et projekt gennemføres, skal der udover de konkrete ledninger eller sendeudstyr etableres såkaldt passiv fysisk infrastruktur.

Passiv fysisk infrastruktur defineres i henhold til graveloven² som *"et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet, fx rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne, pæle m.v."*

Det er et krav for at opnå statsstøtte, at den passive fysiske infrastruktur i det net, der etableres, skal dimensioneres, så de passive elementer kan huse mindst to yderligere net.

Ejeren af den passive fysiske infrastruktur skal give fx et andet teleselskab adgang til den overskydende kapacitet, så disse kan etablere parallel infrastruktur.

Adgangen til den passive fysiske infrastruktur skal gives i overensstemmelse med reglerne om fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur i graveloven. Det medfører, at der skal gives adgang på rimelige vilkår og betingelser, herunder pris. Idet adgangen skal ske efter gravelovens regler, er der i modsætning til adgangen til selve nettet tale om en tidsubegrænset forpligtelse. Kravet om, at der skal gives adgang til passiv fysisk infrastruktur, bortfalder således ikke efter 10 år.

Graveloven indeholder en regel om, at adgang kan nægtes, hvis ejeren af den passive fysiske infrastruktur giver adgang til et mere forædlet produkt, fx netadgang til sort fiber. Denne regel finder ikke anvendelse på adgang til passiv fysisk infrastruktur i et støttet net.

For nærmere oplysninger om graveloven regler henvises til [Energistyrelsens hjemmeside](#).

4.3 Rapportering og oplysningspligt

Statusrapportering og udbetalinger hører sammen. Når projektet beder om udbetaling af tilskud, skal I samtidig beskrive, hvordan projektet skrider frem eller er gennemført. Nogle af de væsentlige punkter i statusrapporteringen er at beskrive, om den lovede egenfinansiering fra de enkelte adresser i sammenslutningen og medfinansieringen fra kommunen er leveret, om tilslutningen er realiseret, og om projektet i øvrigt forløb som planlagt.

Alle deltagere i projektet har pligt til at give Energistyrelsen oplysninger, hvis styrelsen beder om det. Der vil være tale om oplysninger, der skal bruges til at undersøge, om vilkårene for tilskuddet overholdes, eller oplysninger, der skal bruges ved udbetaling af tilskud. Det kan både være undervejs i projektet, eller efter nettet er bygget. Tilskuddet kan helt eller delvist bortfalde, hvis projektet ikke

---

2 Lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015.

overholder vilkårene for tilskuddet, og Energistyrelsen kan ikke udbetale tilskud, medmindre alt er belyst i den forbindelse. Det er derfor meget vigtigt, at I svarer Energistyrelsen hurtigt og fuldstændigt.

4.4 Udbetaling af tilskud

For at få udbetalt tilskud skal projektet sende en anmodning til Energistyrelsen via [tilskudsportalen](#). De erklæringer, I skal bruge, er vedlagt tilsagnet om tilskud. Hvis I ikke allerede har fået adgang til projektet på tilskudsportalen under ansøgningen, så kan I overveje at få det i forbindelse med udbetalingen.

Udbetaling af tilskud sker til teleselskabet, dvs. den i partnerskabet, der etablerer og ejer infrastrukturen.

Det vil derfor typisk være teleselskabet, som anmoder om at få udbetalt tilskuddet. Udgangspunktet er, at udbetaling af tilskud først sker, når projektet er afsluttet. Se nedenfor om muligheden for rateudbetaling.

Den afsluttende rapportering og anmodning om udbetaling skal sendes til Energistyrelsen senest to måneder efter projektets afslutning, jf. slutdatoen angivet i projektets ansøgning om tilskud.

Der skal vedlægges et regnskab for projektet, der er skrevet under af den partner, der etablerer nettet. Hvis tilskudsbeløbet er under 500.000 kr., skal regnskabsbilagene vedlægges. Hvis tilskudsbeløbet er mere end 500.000 kr., skal regnskabet bekræftes af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Ved slutrapportering skal det oplyses, om projektet er gennemført som beskrevet i ansøgningen og tilsagnet. Det gælder bl.a. tilsluttede adresser og infrastrukturens hastighed m.v.

De præcise krav til rapportering ved slutaftregning og ønske om udbetaling kan findes i bekendtgørelsens §§ 11-17. Energistyrelsen har også lavet en revisionsinstruks, der fastlægger, hvordan revisionen skal ske i forbindelse med projekterne. Revisionsinstruksen er vedlagt som [bilag 2](#). Derudover henvises til Rigsrevisionen og FSR – danske revisors publikation "[Forvaltning og revision af offentlige tilskud](#)".

Vær opmærksom på, at tilskuddet udgør en andel af de afholdte omkostninger. Energistyrelsen fastsætter en tilskudsprocent på baggrund af ansøgningen. Hvis det samlede budget fx er 1 mio. kr., og der søges om 500.000 kr. i tilskud, vil tilskudsprocenten være 50 pct. Ved udbetaling af tilskud kan der dermed højst gives 50 pct. af de løbende, afholdte omkostninger og maksimalt 500.000 kr. i alt i tilskud.

I kan finde oplysninger om, hvilke omkostninger der er støtteberettigede i bekendtgørelsens § 9. Der skal være tale om nødvendige omkostninger for at etablere projektets net. Omkostningerne kan fx ikke omfatte finansiering eller omkostninger til drift af nettet.

Rateudbetaling

Hvis projektets tilskud er på mere end 1 mio. kr., er det muligt at søge Energistyrelsen om mulighed for ratevise udbetalinger i stedet for en slutfregning. Hver rate skal mindst være på 20 pct. af det beløb, der er givet tilsagn om, og der kan maksimalt udbetales i alt 60 pct. af beløbet i rater. De nærmere regler for udbetaling i rater er i bekendtgørelsens § 18. Der skal laves et delregnskab til hver anmodning om ratevis udbetaling, og der vil højst blive udbetalt et tilskud svarende til tilskudsprocenten af de foreløbige omkostninger.

Ansøgning om rateudbetaling skal sendes via Tilskudsportalen. Der skal også indsendes et delregnskab, som er underskrevet af den partner, der etablerer nettet.

4.5 Bortfald og tilbagebetaling af tilskud

Energistyrelsen kan fjerne tilskuddet fra et projekt, hvis projektet har afgivet forkerte oplysninger, eller hvis projektet ikke bliver gennemført som beskrevet i ansøgningen og tilsagnet og efter de regler, der gælder for bredbåndspuljen. I bekendtgørelsens § 19 kan I læse nærmere om, i hvilke tilfælde et tilskud kan bortfalde. Bortfald af tilskud kan både ske undervejs i et projekt, og efter projektet er slut. At tilskuddet bortfalder, betyder, at et evt. udbetalt tilskud skal betales tilbage.

Bemærk, at eventuelle ændringer til et projekt skal godkendes af Energistyrelsen, og vær opmærksom på, at væsentlige ændringer af et projekt ikke kan forventes godkendt. Læs nærmere i afsnit 2.14.

Det er Energistyrelsen, der afgør, om tilskuddet skal bortfalde helt eller delvist, og evt. udbetalt tilskud skal betales tilbage indenfor 14 dage.

5. Retsgrundlag og klageadgang

Bredbåndspuljen tager udgangspunkt i Finanslovens § 29 (29.29.04) og tekstanmærkning 119. Den giver Energi-, Forsynings- og Klimaministeren mulighed for at lave regler om puljen. Det er sket i bekendtgørelse om forsøgsordning for tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd, som træder i kraft 1. juli 2017.

Hvis du vil vide mere om en række af de fagudtryk, der bliver brugt i bekendtgørelsen, kan du finde hjælp i to vejledninger, Energistyrelsen har udstedt til graveloven:

- Vejledning om højhastighedsforberedelse af byggeriet
- Vejledning om fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur og adgang til bygningsintern fysisk infrastruktur

Bredbåndspuljen er en del af den politiske aftale om "Vækst og udvikling i hele Danmark", som den daværende Venstre-regering indgik med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti den 9. februar 2016. Der er i 2016 udmøntet 80 mio. kr. og i 2017 udmøntes 40 mio. kr., hvorefter puljen evalueres med henblik på at afgøre, om de resterende midler - 40 mio. kr. i 2018 og 40 mio. kr. 2019 - skal realiseres.

Den daværende Venstre-regering indgik den 26. april 2016 aftale med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre om de kriterier, der skal gælde for bredbåndspuljen.

Klageadgang

Klager over Energistyrelsens afgørelser kan sendes til Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Bilag 1 – Oversigt over pointmodel

	Kriterie	Point	Vægtning
1	<u>Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 10/2 Mbit/s:</u> Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger, sommerhuse og virksomheder, som søger tilskud, og som ikke har adgang til maksimalt 10 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload.	0-100 point 0-100 pct. boliger, sommerhuse og virksomheder i projektområdet	25 %
2	<u>Tilslutningsprocent ved adgang til maksimalt 5/1 Mbit/s:</u> Procentuel andel af de tilskudsberettigede boliger og virksomheder, som søger tilskud, og som ikke har adgang til maksimalt 5 Mbit/s download og 1 Mbit/s upload	0-100 point 0-100 pct. boliger og virksomheder i projektområdet	25 %
3	Projektets størrelse: Antal tilskudsberettigede, som søger tilskud	1-100 point 1 -100 forbindelser i det pågældende projektområde.	20 %
4	<u>Totalprisen per tilslutning</u> Gennemsnitlig pris pr. adresse fratrukket eventuel kommunal medfinansiering.	0-100 point 10.000 kr. giver 100 point. Herefter falder pointscoren lineært indtil 70.000 kr., hvor der slet ikke scores point.	10 %
5	<u>Andel af egenbetaling:</u> Andel af etableringsomkostningerne (udover de obligatoriske 2.000 kr. per tilslutning), som dækkes med egenbetaling	0-100 point 5 point for hver procent af etableringsafgiften, der dækkes af egenbetaling. Op til 20 pct.	20 %

Bilag 2 - Revisionsinstruks for projekter, der modtager tilskud fra bredbåndspuljen

§ 1. Revisionen udføres af en statsautoriseret eller registreret revisor eller af BDO Kommunernes Revision Aktieselskab.

Stk. 2. I projekter, hvor projektholder er en offentlig institution, der er omfattet af Rigsrevisionens revisionskompetence, finder stk. 1 ikke anvendelse. I disse tilfælde vedlægges alene en erklæring fra projektholders ledelse.

Stk. 3. I erklæringen nævnt i stk. 2 skal angives:

- 1) om regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler,
- 2) om tilskudsbetingelserne er opfyldt,
- 3) om tilskuddet er anvendt efter formålet,
- 4) om projektholder og samarbejdspartnere har udvist sparsommelighed,
- 5) om de oplysninger, som projektholder og samarbejdspartnere har meddelt Energistyrelsen om opfyldelsen af målene og resultatkravene, er dokumenterede og
- 6) om projektholders ledelse opretholder de administrative forretningsgange, der er nødvendige for en dokumenteret og pålidelig opfyldelse af tilsagnsvilkårenes regnskabs- og rapporteringskrav.

Stk. 4. I tilfælde af revisorskift i projektperioden skal den tiltrædende revisor rette henvendelse til den fratrædende revisor, der har pligt til at oplyse grundene til fratrædelsen.

§ 2. Revisionen foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber mv. (lovbekendtgørelse nr. 3 af 7. januar 1997) og nærmere præciseret i stk. 2 og §§ 3-7.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om regnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter, samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der foretages endvidere en vurdering af, hvorvidt der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af regnskabet.

§ 3. Revisionens omfang afhænger af tilskudsmodtagers administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen. Desuden har tilskuddets (tilsagnets) størrelse betydning for revisionens omfang.

§ 4. Ved revisionen skal revisor efterprøve:

1. Om regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler
2. Om tilskudsbetingelserne er opfyldt
3. Om tilskuddet er anvendt til formålet
4. Om tilskudsmodtager har udvist sparsommelighed
5. Om de oplysninger, som tilskudsmodtager har meddelt Energistyrelsen om opfyldelsen af målene og resultatkravene, er dokumenterede

6. Om tilskudsmodtagers ledelse opretholder de administrative forretningsgange, der er nødvendige for en dokumenteret og pålidelig opfyldelse af tilsagnsvilkårenes regnskabs- og rapporteringskrav.

Stk. 2. Revisionen udføres ved stikprøveviser undersøgelser.

§ 5. Tilskudsmodtager skal give revisor de oplysninger, som må anses af betydning for bedømmelsen af regnskabet samt for revisors vurdering af forvaltningen, herunder mål og opnåede resultater. Tilskudsmodtager skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, denne finder nødvendige og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

§ 6. Bliver revisor opmærksom på lovovertrædelser eller tilsidesættelser af forskrifter af væsentlig betydning i forbindelse med midlernes forvaltning, påhviler det revisor straks at give tilskudsmodtager meddelelse herom, samt at påse, at tilskudsmodtagers ledelse inden 3 uger giver Energistyrelsen meddelelse herom. I modsat fald er det revisors pligt at orientere Energistyrelsen. Revisors bemærkninger indsendes sammen med meddelelsen.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis revisor under sin revision eller på anden måde bliver opmærksom på, at projektets gennemførelse er usikker af økonomiske eller andre grunde.

§ 7. Det reviderede regnskab forsynes med en påtegning, hvoraf det skal fremgå, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med reglerne i denne instruks. Forbehold skal fremgå af påtegningen.

Stk. 2. Revisor skal afgive en revisionsberetning med revisors vurdering og konklusion vedrørende den udførte revision, jf. § 4. Beretningen kan afgives i tilslutning til påtegningen eller i en revisionsprotokol. I revisionsberetningen skal revisor endvidere udtale sig om projektets forløb i relation til de oprindelige målsætninger, sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

Stk. 3. Genpart af revisionsberetningen indsendes af tilskudsmodtager til Energistyrelsen sammen med det påtegnede regnskab.